

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Martina Muziková: *Film jako medium.*

Pohyblivé obrazy jako klíč k nadsmyslnému vnímání v období modernity.

Katedra filmových studií, FF UK 2006.

Autorka diplomové práce Martina Muziková si za cíl své diplomové práce podle svých vlastních slov zvolila "zkoumání filmu jako specifického media, jemuž je přisuzována možnost navodit v určitých případech až nadsmyslové vnímání", to jist aspekt "jak se na film díváme" a "na co konkrétně se díváme". Názvy jednotlivých kapitol naznačují zřetelněji pole zájmu: fenomény jako spiritismus, hypnóza, esoterická fotografie, filmově prehistorické optické přístroje, fyziologické aspekty vnímání mimosmyslových jevů a media filmu.

Zvolené téma považuji za velmi zajímavé a jeho zpracování za přínosné. Už u vymezení tématu samotného se však nelze ubránit pocitu jisté nedourčenosti, která podle mého názoru provází celou práci. Téma není přesně definováno ani časově (avizovaný přelom 19. a 20. století záhy přesahují zmínky o expresionistických filmech aj.), ani prostorově (české země versus Evropa a USA), ale ani, a to především, obsahově.

Nelze přehlédnout autorčin poctivý přístup, příli a inspirativnost některých částí diplomové práce. Jednotlivé, pro laika v oblasti paranormálních jevů často tematicky velmi atraktivní a zajímavé kapitoly, však bohužel postrádají hlubší syntézu, spojující je v plnohodnotný celek. Mnoho věcí je naznačeno, načrtnuto, málo propojeno a dořečeno. Analogické jevy jsou kladený vedle sebe bez potřeby definice jejich konkrétních vztahů. Čtenář získává představu o šíři aspektů, které téma pohyblivých obrazů a nadsmyslového vnímání ovlivnily, o samotném fenoménu propojování paranormálních jevů a media filmu se však dozví již mnohem méně. Reflexe paranormálních jevů v kinematografii samotné je zmíněna prostým výčtem titulů a několika zajímavými poznámkami, což je v případě diplomové práce překládané na katedře filmových studií možná obhajitelné, avšak v tomto případě v textu samotném nezdůvodněné.

V textu cítím jistou disproporci mezi adekvátními informacemi. Některé části práce (např. kapitoly o psychoanalýze, teorii relativity, optických hračkách,

fyziognomii zraku atd.) mají natolik obecný charakter, že ztrácí informační význam. Jiné, po mému soudu velmi zajímavé okolnosti (důvody pozdního nástupu hnutí spiritismu do českých zemí, odmítavá reakce spiritistů k filmu, obsahová analýza "nadsmyslových" prvků v české filmové produkci té doby, důvod obliby spiritistických motivů v mainstreamové české kinematografii té doby apod.) jsou zmíněny jen velmi okrajově nebo vůbec.

Přes pečlivě zpracovaný poznámkový aparát není vždy jasné, z jakých pramenů autorka v konkrétních částech textu vychází. Tak jako text samotný trpí roztríštěností a jakousi nedotažeností také seznam literatury. Autorka zřejmě nepracovala s jinými, než tištěnými prameny. V seznamu literatury chybí např. seznam prostudovaných soudobých časopiseckých článků.

Přes zmíněné, částečně dílčí nedostatky jednoznačně oceňuji poctivou snahu Martiny Muzikové o výzkum tak obtížného a širokého tématu, jakým je fenomén vztahu media filmu a "nadsmyslového" vnímání. Domnívám se, že práce splňuje nároky kladené na diplomovou práci, a navrhoji její přijetí a ohodnocení známkou dobrě.

V Praze dne 8. září 2006

Tereza Dvořáková